

De uitgangspunten voor een beweegvriendelijke stad zijn opgesteld aan de hand van het beleidskader 'Natuurlijk Buiten Spelen' uit 2017. De uitgangspunten richten zich op de formele speel- en sportvoorzieningen in de gemeente, maar ook op de openbare ruimte als geheel.

Ambitie speelruimteplan (2017):

'In de hele stad kinderen en alle andere bewoners met een aantrekkelijke speelomgeving in de buurt uitnodigen om meer actief te bewegen, ontdekken en ontmoeten.'

1 Centrale speel- en sportplekken

In elke buurt zijn goede, centrale speel- en sportvoorzieningen aanwezig, die zijn ingericht voor een brede doelgroep. Kinderen, jongeren en volwassenen voelen zich thuis op een centrale plek en hebben de mogelijkheid om samen te spelen of sporten. Ontmoeting tussen alle bewoners wordt gestimuleerd. Het motto is: liever minder, goede voorzieningen, dan veel net-niet voorzieningen. Kwaliteit boven kwantiteit.

2 Diversiteit van het speel- en sportaanbod verbreden

Door te variëren in het speel- en sportaanbod per buurt ontstaat een rijk aanbod. Kinderen worden hiermee gestimuleerd meer hun eigen spel te bedenken en spelen. In samenhang met de centrale voorzieningen ontstaat ruimte voor een alternatieve inrichting op de kleine aanvullende speelplekken. Op deze locaties worden de speeltoestellen niet meer vervangen. De plek wordt met de buurt ingericht als een speelplein of ravotplek (natuurlijk spelen).

Deze diversiteit komt ook terug bij de sportplekken, door het aanbieden van verschillende beweegvormen worden uiteindelijk meer gebruikers bediend.

3 Co-creatie

In gemeente Helmond wordt steeds meer uit gegaan van de eigen kracht van de bewoners en de samenwerking met partners in de stad. Iedereen kan iets bijdragen: bijvoorbeeld terreinen openstellen, activiteiten organiseren, toezicht houden of extra belevingswaarde creëren.

Een speciaal beroep wordt gedaan op door de gemeente gesubsidieerde verenigingen en partners om bij het uitwerken van de plannen op wijkniveau mee te denken en te doen; vanuit maatschappelijke betrokkenheid, maar ook omdat het van meerwaarde is voor hun leden en hun vereniging.

4 Speel- en beweegroutes

Een goed middel om bewoners te stimuleren meer te bewegen is het faciliteren van functionele en veilige beweegroutes. Fietzers en voetgangers krijgen ruim baan in Helmond, zowel in de buurten als in de groenzones. Dit moet bewoners prikkelen tot diverse vormen van bewegen (blokje om, hond uitlaten, hardloopondje, skaten).

Voortbordurend op deze beweegroutes kunnen speelroutes voor kinderen worden aangelegd. Deze routes verbinden de belangrijkste voorzieningen voor kinderen.

5 Voorzieningen en verenigingen

Een deel van de speelvoorzieningen in Helmond zijn niet openbaar toegankelijk, daarom wordt ingezet op samenwerkingen met partijen in de buurt. Bijvoorbeeld het openstellen van schoolpleinen of sportparken, zodat men hier in de eigen tijd kan spelen of sporten.

Verder is er ruimte aanwezig voor initiatieven vanuit de buurt, bijvoorbeeld een tijdelijk speel- of sportinitiatief op een braakliggend terrein of sport (niet in verenigingsverband) in de woonomgeving.

6 Bewegen op de stoep en in het groen

De openbare ruimte is bespeelbaar en toegankelijk voor iedereen. Door kleine ingrepen kan de openbare ruimte al een stuk beweegvriendelijker worden gemaakt, bijvoorbeeld door brede speelstoepen.

Daarnaast worden groene en blauwe aders in de stad versterkt. Waardoor kinderen spelenderwijs natuur in de woonomgeving kunnen ontdekken en waardoor bewoners van alle leeftijden worden uitgedaagd om meer buiten te bewegen.

Het wijkspeelplan staat aan de basis van de voorgestelde (her)inrichting van de openbare speel- en sportruimte. Dit plan is opgesteld aan de hand van het beleidskader 'Natuurlijk Buiten Spelen' uit 2017, bovenstaande uitgangspunten, een inventarisatieronde langs de speelplekken en gesprekken met betrokken partijen en bewoners uit Stiphout en Warande.

Formele speel- en sportplekken in Stiphout en Warande

Huidige stand van zaken en toekomstige ontwikkelingen:

De openbare speel- en sportruimte voldoet op veel vlakken aan de uitgangspunten die zijn opgesteld voor een beweegvriendelijk stad (zie vorige pagina). In Stiphout en Warande is een goede spreiding van de speelplekken aanwezig. In beide wijken is een zoeklocatie aanwezig om voor alle kinderen een speelvoorziening te faciliteren. In de Warande zijn vooral speelplekken voor de buurt aanwezig, in Stiphout is een combinatie van deze en kleine speelplekken aanwezig. Het betreft hier voornamelijk speelplekken met een traditionele (met speeltoestellen) inrichting. Verder zijn de twee schoolpleinen in Stiphout openbaar toegankelijk. Het schoolplein van de Wilhelminaschool in Warande is in eigen beheer.

De Gerwenseweg/Dorpsstraat en de Gasthuisstraat (Stiphout) en de President Rooseveltlaan, Boerhavelaan en de Aarle-Rixtelseweg (Warande) zijn wegen waar hoge verkeersdruk en (te hoge) snelheid van auto's wordt ondervonden. Deze wegen worden als gevaarlijk ervaren en vormen een barrière voor jonge kinderen (basisschoolleeftijd).

In Stiphout liggen diverse trapvelden (locatie 01, 06, 08 en 14), ook zijn er trimtoestellen (locatie 18) te vinden in de Stiphoutse Bossen. In Warande liggen ook verschillende trapvelden (locatie 01 en 02), een pannaveld en fitnessstoestellen (locatie N). In stadspark de Warande ligt een skatebaan, een voorziening met een wijkoverstijgend bereik.

De openbare ruimte en verenigingen in Stiphout en Warande

Huidige stand van zaken:

JIBB+ heeft een beweegroute gerealiseerd in Stiphout en Warande, de route start in Stiphout start bij Het Aambeeld, de route in Warande start bij de skatebaan in het park. De beweegroute stimuleert vooral volwassenen en ouderen om meer in beweging te komen en gebruik te maken van de openbare ruimte.

In de omgeving van beide wijken is veel groen aanwezig, zo is er ruimte aanwezig in de aangrenzende bossen van Stiphout en in het Stadspark de Warande voor natuurlijk spel. Deze gebieden worden in de huidige situatie al gebruikt om te recreëren. In de woonwijken van Stiphout en Warande zijn diverse groenstroken aanwezig, die in de eigen buurt de mogelijkheden bieden om te spelen en te bewegen in het groen. In Stiphout zijn veel paadjes te vinden tussen de woningen, hierdoor kunnen kinderen zich veilig door de buurt verplaatsen. In Warande zijn de speelplekken gescheiden door drukkeren wegen, jongere kinderen zijn daardoor aangewezen op de speelplek in de buurt.

In het stadspark en ten westen van Stiphout liggen diverse sportverenigingen, verder is een scoutingvereniging aanwezig in Stiphout.

Aanbevelingen voor de speelruimte

1. Centrale speel- en sportplekken

- Doordat centrale speelplekken een hoge verblijfswaarde hebben, wordt ontmoeting gestimuleerd voor zowel de kinderen als (groot)ouders. Deze plekken worden uitdagend ingericht, zodat zowel jong als oud zich langere tijd kan vermaken. Locatie 03 en 13 krijgen een impuls om de verblijfswaarde te verhogen.
- Per buurt tenminste één centrale sportplek en per wijk een divers aanbod in sportvoorzieningen voor een brede doelgroep. Op deze manier worden ook volwassenen/ouderen gemotiveerd om te sporten.

2. Diversiteit van het speel- en sportaanbod verbreden

- In Stiphout en Warande blijven de meeste voorzieningen behouden om een goede 'dekkingsgraad' te behouden. De diversiteit van het speelaanbod verhogen door kleine speelplekken om te vormen naar andere speltypen is beperkt mogelijk (locatie 12).
- De variatie verhogen zal vooral moeten gebeuren op de buurtspeelplekken. Bij de herinrichting van deze locaties wordt dan niet alleen gewerkt met speeltoestellen, maar ook met (groene) speelaanleidingen.
- In Stiphout is een gebrek aan een goede plek waar oudere jeugd terecht kan om te ontmoeten (of sporten). In Warande kunnen deze terecht in het Stadspark.

3. Co-creatie

- Faciliteer en organiseer bijeenkomsten om verschillende partijen bij elkaar aan tafel te krijgen, om zo nieuwe en wisselende samenwerkingsverbanden te creëren en de creatie van nieuwe ideeën mogelijk te maken.
- Tijdens de bewonersavond zijn verschillende ideeën geopperd die kunnen bijdragen aan het verbeteren van de speelvoorziening. Dit kan worden gestimuleerd door voorbeelden van andere wijken te laten zien én ook duidelijk te maken (online) wat er mogelijk/nodig is bij het indienen van een initiatief.

4. Speel- en beweegroutes

- In 2018 is de beweegroute aangelegd, in de huidige vorm is deze vooral gericht op volwassenen en ouderen. Kijk samen met bewoners op welke manier deze routes optimaal gebruikt kunnen worden, bijvoorbeeld door het oplossen van (verkeers-) knelpunten.
- Om de beweegroutes bespeelbaar te maken, kan gewerkt worden met speelaanleidingen, zoals het aanbrengen van pleinplakkers, poefs of obstakels. Dit kan ook in Co-creatie (aanbeveling 3).

5. Voorzieningen en verenigingen

- Naast de formele voorzieningen van de gemeente zijn diverse andere (beweeg)voorzieningen gerealiseerd in Stiphout en Warande.
- Door samen op te trekken, met elkaar mee te denken of het beheer te delen is er vaak meer mogelijk. De fitnessstoestellen bij VITA LIEK in Warande zijn bijvoorbeeld openbaar toegankelijk.

6. Bewegen op de stoep en in het groen

- Aan de randen van Stiphout en Warande is veel groen aanwezig, in de wijk zelf liggen ook verschillende groenstroken. Hier kan in principe gespeeld worden in het groen, maar het wordt niet actief gestimuleerd door speelaanleidingen (met name kijkgroen/dichte begroeiing dat niet uitnodigt om te spelen).
- In zowel Stiphout als Warande staan zoeklocaties voor natuurlijke spelen en groene speelaanleidingen op de kaart, beide in buurten waar momenteel geen speelvoorziening aanwezig is.
- Bij herinrichting van speelplekken, samen met bewoners, een plan maken voor het spelen in het groen rondom de speelplek.

2020

08 Gasthuisstraat voetbalveld

Herinrichten sportplek

Buurtbewoners zien graag een andere inrichting van het voetbalveld, locatie 08. De plek wordt in overleg met de buurt anders ingericht, mogelijk met natuurlijk spelen.

N Swertpoellaan/Stilpot

Zoekgebied speelplek

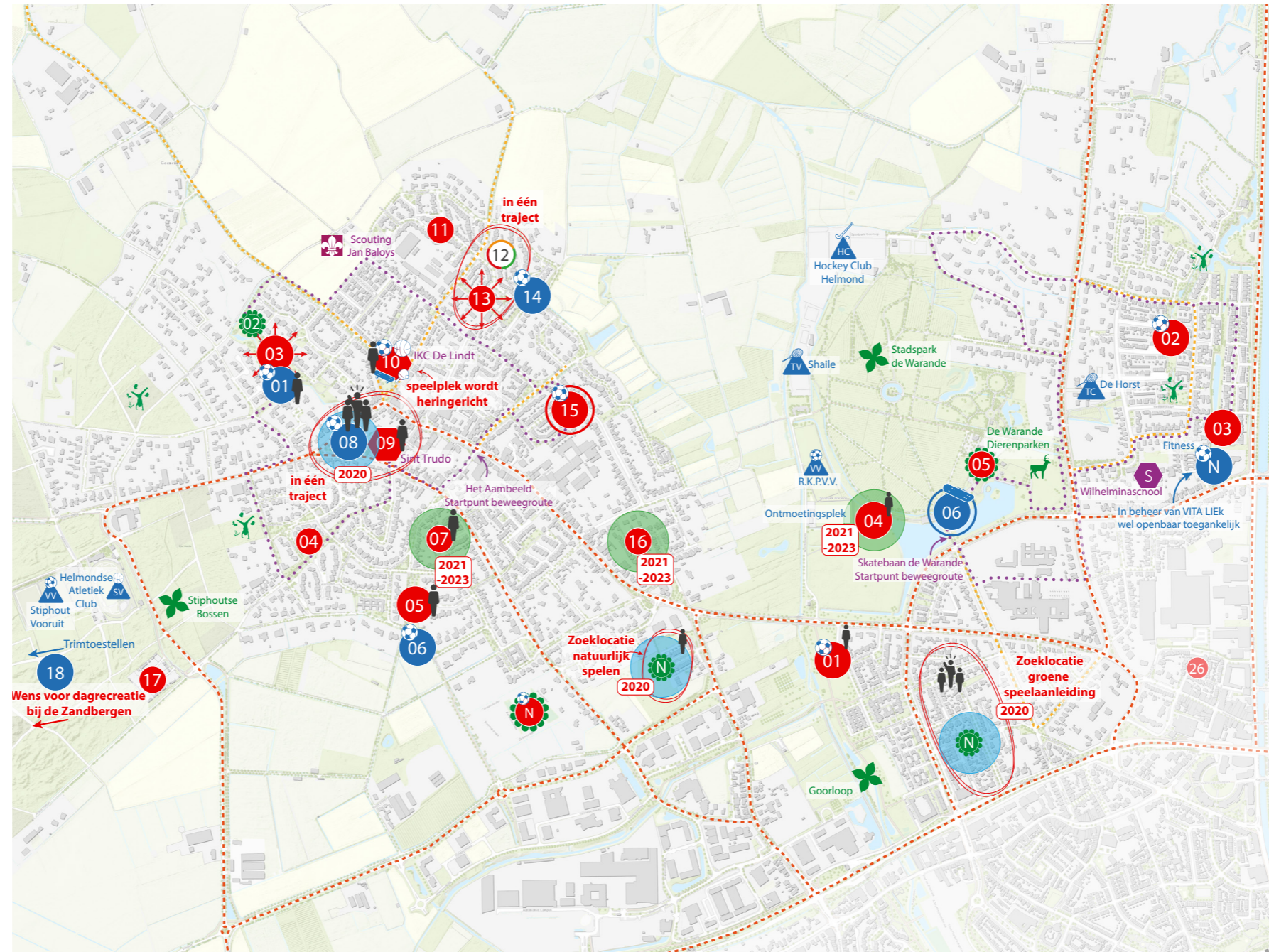
Aan de achterkant van de Stilpot komt weer een kleine (natuur)speelplek terug. Met een speelse route door het bos wordt de Swertpoellaan verbonden met deze locatie.

N Aletta Jacobsplein

Zoekgebied natuurlijk spelen

Buurtbewoners zien graag het plantsoen op het Aletta Jacobsplein uitgebreid met speelvoorzieningen. Locatie leent zich voor een groene inrichting met natuurlijke speelaanleidingen.

Legenda

Type speel- en beweegruimte:

- kleine speelplek
- speelplek voor de buurt
- speelplek voor de hele wijk!
- sportplek
- speelplek met natuurlijk spelen
- speelpleintje
- openbaar schoolplein
- schoolplein in eigenbeheer
- vrije speelruimte in het groen
- park
- beweegroute JIBB+
- sportclubs
- scouting

Barrières:

- drukke weg
- minder drukke weg
- spoorweg

Indicatie verwachte vervangingen:

- herinrichting in 2020
- herinrichting in 2021-2023

periode 2021 tot 2023

04 Warande buurtspeelplek

Herinrichten speelplek

Exacte invulling van locatie 04 is nader te bepalen. Ofwel er wordt ingezet op spelen en ontmoeten voor de wijk. Of er wordt alleen ingezet op de ontmoetingsfunctie.

07 Koolakker kleine speelplek

Herinrichten speelplek

Speelplek 07 wordt opgeknapt en opnieuw ingericht. Mogelijk met een combinatie van speeltoestellen en -aanleidingen.

16 Weringedonk kleine speelplek

Herinrichten speelplek

Speelplek 16 wordt opgeknapt en opnieuw ingericht. Mogelijk met een combinatie van speeltoestellen en -aanleidingen.

Ingrepen uitvoeringsplan:

- traditionele speel- of sportplek:** de plek wordt in overleg met de bewoners gelijkwaardig ingericht wanneer deze toe is aan vervanging
- de speel- en verblijfswaarde van de speelplek wordt verhoogd
- de speelplek wordt uitgebreid met sportfuncties
- de speelplek wordt leuker gemaakt door natuurlijk spelen toe te voegen (geen toestellen), zoals keien, heuveltjes of boomstammen

omvormplek: de toestellen worden niet meer vervangen. De speelplek kan worden ingericht met met speelaanleidingen, bijvoorbeeld als speelpleintje of natuurlijk spelen in het groen

hier is een bewonersinitiatief (in ontwikkeling). Zie bijlage voor toelichting

ingediende wens van bewoner. Zie bijlage voor toelichting

Algemene opmerkingen spelen in Stiphout en Warande

- Een veel gehoord idee is om de bossen rondom Stiphout te benutten voor een (natuurlijke) speelplek waar ook wordt ingezet op het ontmoeten. Een idee is om 'Zandbergen' verder te ontwikkelen tot een speelplek of speelheuvel, zoals bij Zandbos in Deurne. Het is een prachtig bos, maar beperkt voorzieningen om te zitten of om te recreëren.
- Dit bos wordt heel druk bezocht, plek waar veel mensen elkaar ontmoeten. De mooiste plek voor ontmoeten en ontwikkelen in de natuur. Wat betreft de inrichting is het volgende genoemd: heuveltjes, klimbomen, huttenbouwen, slootjes, takken/stronken om over en onder door te kruipen en iets voor de ouderen om koffie te halen of terrasje.
- Enkele wegen in Stiphout zijn bestempeld als gevaarlijk, vanwege hoge verkeersdruk en de (te hoge) snelheid van de auto's. Onder andere de Gerwenseweg, Stiphoutsedreef en Gasthuisstraat, deze kunnen veiliger worden gemaakt door bredere middenbermen of drempels
- Het stimuleren van ontmoeten en samenkomen is belangrijk, dit kan bijvoorbeeld door een barbecue plek bij een van de speelplekken. Of een (speel)plek te ontwikkelen met toestellen voor ouderen en jongeren. Zorg voor voldoende bankjes bij de speelplekken, ouderen beleven veel plezier aan het zien spelen van kinderen.
- Een van de bewoners heeft het idee geopperd om een buitenlokaal te ontwikkelen, als locatie werd Sint Trudo (09) of Gasthuisstraat (08) genoemd.
- Hondenuitlaat gelegenheid in de buurt aanleggen, mensen met een hond gaan vaak met het wandelen langs de speeltuinen.
- Een bewoner heeft voor de speelruimte in het algemeen het volgende aangegeven. Liever een grotere speelplek waar kinderen zich een langere tijd kunnen vermaken. Een glijbaan is vaak snel uitgespeeld. Een inrichting met heuveltjes om overheen te fietsen, ruimte om te rennen en natuurlijke elementen zoals takken en bosjes. Kleine speelplekjes op een langere looproute is vermoeiend voor een kind om te komen.
- Een aanbeveling is om fietspaden of een scholplein te asfalteren (gladde bestrating) om het zo aantrekkelijker te maken voor skeeleren en skaten.
- Geopperd is om een 55+ tennisclub op te zetten bij een van de verenigingen.
- Kleine speelplekken moeten blijven bestaan voor 0-4 jarigen, bijvoorbeeld in Stiphout Zuid. Op die manier kunnen grootouders samen met de kleinkinderen naar een speelplek in de buurt.

Locatie 01 - Lorentzstraat (Warande)

Op de bewonersavond is de volgende input gegeven voor deze speelplek:

- Deze speelplek opwaarderen voor jeugd en ouderen. Natuurlijk spelen was hier het thema, een veerwip werd niet toegestaan. In de glijbaan blijft water staan als geregend heeft.

Locatie 04 - Stadspark de Warande (Warande)

Op de bewonersavond is de volgende input gegeven voor deze speelplek:

- Dit is een hangplek, een vervuilde plek. Huisje weghalen en het pad misschien upgraden. Mogelijk een jeu de boulesbaan ontwikkelen.
- Het is momenteel een duidelijke hangplek voor jongeren, maar er ligt een kans om hier in te zetten op de ontmoeting voor meerdere doelgroepen, bijvoorbeeld senioren. Een dubbel gebruik van de voorzieningen, de inrichting vraagt dan wel aandacht.

Locatie N - Aletta Jacobsplein (zoekgebied groene speelaanleiding, Warande)

Via de mail is de volgende input gegeven voor deze speelplek:

- Deze buurt is aan het verjongen. Er komen steeds meer jonge mensen en gezinnen met kinderen wonen. De buurt ligt ingeklemd tussen de Europaweg, Boerhavelaan, President Rooseveltlaan en Prins Hendriklaan. Dit zijn drukke wegen en vormen een

harde barrière voor kinderen. Binnen dit gebied is geen enkele speelvoorziening aanwezig.

- Aan het Aletta Jacobsplein ligt een groenvoorziening, bestaande uit enkele bomen, struiken en gras. Momenteel kan daar niet goed worden gespeeld of bijvoorbeeld gevoetbald. Deze locatie is zeer geschikt om een speelvoorziening te maken. Dit kan al met aantal kleine ingrepen, bijvoorbeeld door een goal te plaatsen of een speeltoestel gecombineerd met iets voor de jongeren kinderen. Door het pad naar de buitenzijde te verleggen, kan er ook een ideaal fiets/skeeler/step rondje gemaakt worden. Ideeën genoeg zonder dat het plein het groene karakter hoeft te verliezen.

Initiatief uit de buurt: deze bewoner heeft aangegeven bereid te zijn om zich als buurtbewoner in te zetten voor dit idee.

Locatie 01/03 - Geeneinde Kerkweg (Stiphout) Noortpark en Kaldersedijk

Op de bewonersavond is de volgende input gegeven voor deze speelplek:

- Deze locatie uitbreiden met natuurlijke speelaanleidingen door het parkje, maar ook een 'springroute' door middel van kleine trampolines die achter elkaar worden geplaatst.

Locatie 05 - Venstraat (Stiphout)

Op de bewonersavond is de volgende input gegeven voor deze speelplek:

- Aangegeven is dat deze plek verouderd is en ook wel aandacht kan gebruiken. Zo is de stenen rand aan het afbrokkelen, ook zijn de toestellen al behoorlijk oud. Lang geleden was hier overlast van jongeren, tegenwoordig is dat niet meer. Bij een herinrichting moet wel duidelijk worden ingezet op een speelplek en niet op een plek die ontmoeting (hangplek) aanmoedigt.

Locatie 07 - Koolakker (Stiphout)

Op de kaart is aangegeven dat deze speelplek in de periode 2021-2023 wordt heringericht. Bewoners willen graag meedenken over het vernieuwen van de speelplek.

Locatie 08 - Gasthuisstraat (Stiphout)

Op de bewonersavond is de volgende input gegeven voor deze speelplek:

- Voorgesteld wordt om een crossbaan met zandheuvels te ontwikkelen op het veldje naast de Trudoschool, bij de Gasthuisstraat. In het midden kan een ontmoetingsplek worden gemaakt, omringt door een sloot met 'speelwater'. Het moet open zijn om hangjongeren te voorkomen, bijvoorbeeld door de hagen te verlagen. Midden op het veld een beweegplein voor jong en oud met een buiten barbecue, een ontmoetingsplek tussen jong en oud.
- Losse inrichtingsideeën zijn: heuveltjes, bosjes, autobanden, buizen, klimtouw, klimboom, rotsen, sloot met speelse elementen als een brug, water of palen.
- Het trapveld wordt nu nauwelijks gebruikt, omdat er hondenpoep ligt, er veel kuilen zijn en de goal niet bruikbaar is. Daarnaast ligt er drugsafval en alcohol afval door hangjongeren. De goal mag naar het plein van Sint Trudo.
- De goals kunnen worden verplaatst naar het schoolplein. Een andere bewoner heeft aangegeven dat dichte goals op deze plek al een hele verbetering is. Aangegeven is dat een van de bewoners zelf trainer is voor fietscrossers.

Initiatief uit de buurt: drie huishoudens hebben zich aangemeld als vrijwilliger voor het meedenken in het ontwerp en beheer. Maar ook door bijvoorbeeld toezicht, aanleg of ideeën aandragen. Dit geldt ook voor de kinderen in de straat.

Locatie 09 - Sint Trudo (Stiphout)

Op de bewonersavond is de volgende input gegeven voor deze speelplek:

- Vanuit deze basisschool was de directeur aanwezig. Onder andere is aangegeven dat

het grasveld bij locatie 08 beter/meer gebruikt kan worden, bijvoorbeeld door een andere inrichting met heuveltjes. In de huidige situatie ligt er veel hondenpoep en een betere verbinding met het schoolplein.

- Over de voorzieningen op het plein wordt aangegeven dat het klimrek, aan de trottoirzijde minder geschikt is voor jonge kinderen. Een deel van de speeltoestellen wordt weinig gebruikt, wellicht vervangen of vernieuwen. Op het openbaar speelplein sporthalzijde wordt de ondergrond slecht bijgehouden, ongelijke tegels en het blad wordt niet opgeruimd. Het duikelrek graag hier naar verplaatsen. De goal van locatie 08 verplaatsen naar het schoolplein, achterzijde sporthal. Dan belijning aanbrengen of eventueel op een andere ondergrond.

Locatie 10 - IKC De Lindt (Stiphout)

- De beweegtoestellen die hier in de buurt staan, zijn geschikt voor een deel van Stiphout vanwege de doorgaande weg (harde barrière).

Locatie N - Swertpoellaan (zoekgebied natuurlijk spelen, Stiphout)

Op de bewonersavond is de volgende input gegeven voor deze speelplek:

- In de huidige situatie is geen speelvoorziening aanwezig in de buurt, de kinderen moeten een grote afstand afleggen voor een speelplek. Dat is niet wenselijk. In het bos naast de woningen kan een speelplek worden gemaakt, denk aan boomhutten, rioolbuizen, boomstammen, klimmen en verstoppen. Een plek voor jong en oud, bijvoorbeeld door een bankje voor de ouders, zodat zij elkaar hier kunnen ontmoeten. Een andere idee is om het veldje in te richten met zandheuvels, zodat een crossbaantje ontstaat. Een voorziening in Lieshout is as referentie aangehaald, net zoals de plek in de bossen vooraan bij Deurne waar een mooie speelvoorziening aanwezig is.
- In de straat (Swertpoellaan) wordt hard gereden, daarom is gezocht om de straat als woonef te bestempelen. Op die manier kunnen kinderen veilig op straat spelen. Daarnaast wordt verzocht om dit buurtje aan te sluiten op/verbinden met Stilpot of Stiphout Zuid.

Initiatieven uit de buurt

Tijdens de bewonersbijeenkomst van 12 november 2019 hebben bewoners van Stiphout en Warande hun mening gegeven over het concept-uitvoeringsplan. Dit leverde naast veel nuttige input op het concept-uitvoeringsplan ook enkele interessante ideeën op die zich kunnen ontwikkelen tot een initiatief. Deze zullen, net als de initiatieven uit andere wijken worden beoordeeld op haalbaarheid.

Nieuwe initiatieven blijven natuurlijk altijd welkom. Ook daarbij zal worden gekeken of deze te realiseren zijn en wat daarbij de rol van de gemeente en bewoners zelf kan zijn.